

כיתה ג'

שמות עצם ושמות תואר, סדר א"ב, שורשים ומשפחות מילים

- שֵׁם תֹּאֵר אֶפְשָׁר לְהִטּוֹת בְּצוּרוֹת יָחִיד, יְחִידָה, רַבִּים, רַבּוֹת.
- לְשֵׁם תֹּאֵר אֶפְשָׁר לְצַרֵּף אֶת הַמְּלִים "פְּחוֹת", "יּוֹתֵר".

קראו את הקטע שלפניכם, וּעֲנוּ עַל הַשְּׁאֵלוֹת שְׁאַחֲרָיו.

- 1 מֵרַב הַתְּרַגְּשׁוֹת פָּעַם הֵלֵב שָׁלָה מֵהָר, וְיּוֹתֵר מֵהָר. עָלִי הַכּוֹתֶרֶת
- 2 שָׁלָה הַתְּנוּעָה לְכָל הַכּוֹנֵנִים. הִיא רָצְתָה לְנוֹחַ, אֲבָל הָעֲלִים לֹא
- 3 הִפְסִיקוּ לְזוּז וְלְנוּעַ. הָרוּחַ שָׁרְאָתָה אֶת סַחְרָחֶרֶת הָעֲלִים, נִסְתָּה
- 4 לְהִשְׁקִיט אוֹתָהּ. אֵךְ קֶצֶב הֵלֵב שֶׁל הַשׁוֹשְׁנָה הָיָה מְהִיר יּוֹתֵר.
- 5 הָרוּחַ הַתְּאַמְצָה בְּכָל כַּחַה לְהִשְׁקִיט אֶת לְבָהּ, עַד שֶׁלֹּאט-לֹאט
- 6 הִצְלִיחָה לְהִרְגִיעַ אוֹתָהּ. בְּבֵת אַחַת הַתְּגִלוּ עָלִי הַכּוֹתֶרֶת שֶׁל
- 7 הַשׁוֹשְׁנָה. אָבוּי, הֵם הַתְּמַלְאוּ בְּשָׂרִיטוֹת אֲדָמוֹת וַכְּחִלוֹת.

(מתוך: "מה שקרה בארץ השושנים" מאת רחלי פליישון)

1. א. מינו את המלים לשמות עצם ולשמות תואר.
שימו לב, מלה אחת תשארו מחוץ לטבלה.

התרגשות (1) ★ לב (1) ★ עלים (2) ★ סחרחרת (3)
★ מהיר (4) ★ לאט (5) ★ שושנה (4) ★ אדמות (7)
★ כחלות (7) ★ שריטות (7)

שם עצם	שם תואר

ב. איזו מלה נותרה בחוץ? _____

ג. התבוננו בשורה של שמות העצם.
העתיקו את שתי המלים שהן בצורה רבים.

_____ , _____

ד. כתבו את כל המלים שבמסגרת על-פי סדר הא"ב, כפי שהייתם מחפשים אותן במלון.
(זכרו, יש להפוך את כל המלים לצורת יחיד.)

2. א. בכל קבוצה כתבו את השרש המשתף למלים.
ב. לכל קבוצה הוסיפו מלה מתוך הקטע שקראתם.

(1) מַרְגֵּשׁ ★ מְרַגֵּשָׁה ★ רְגוּשִׁים

השרש המשתף: _____

מלה מהקטע: _____

(2) אַמִּיצִים ★ מְאַמְצִים ★ מְאַמְצָת

השרש המשתף: _____

מלה מהקטע: _____

(3) מְלֹאִים ★ מְמַלְאֵת ★ מְמַלְאִים

השרש המשתף: _____

מלה מהקטע: _____

(4) הַפְסָקָה ★ מְפַסְקִים ★ פְּסִיקָה

השרש המשתף: _____

מלה מהקטע: _____

3. א. העתיקו מהקטע מלה מהשרש **צ-ל-ח**. _____

ב. העתיקו מהקטע מלה מהשרש **ר-ג-ע**. _____

4. קראו את המשפט הראשון בטקסט,
והשלימו את המשפט שלפניכם במלה מתאימה.
היא הרגישה ש_____ הלב שלה היו מהירות יותר ויותר.

לשון לכיתה ג' – תשובות

1. א.

שם עצם	התרגשות, לב, צליט, סחרחורת, שושנה, שריטות
שם תואר	מהיר אדומות כחולות

ב. נותרה בחוץ - *לאט* (אומנם אפשר לומר "לאט יותר", אבל אי-אפשר להטות את

המילה ביחיד-יחידה-רבים-רבות.)

ג. צורת רבים: *צליט, שריטות*

ד. *אדום, התרגשות, לאט, כחול, לב, מהיר, סחרחורת, צליט, שושנה, שריטה*

2.

(1) מרגש ★ מרגישה ★ רגושים

השרש המשתרף: *ג-ד-ע*

מלה מהקטע: *התרגשות* (1)

(2) אמיצים ★ מאמצים ★ מאמצת

השרש המשתרף: *א-מ-נ*

מלה מהקטע: *התאמנה* (5)

(3) מלאים ★ ממלאת ★ ממלאים

השרש המשתרף: *א-ל-מ*

מלה מהקטע: *התמלאו* (7)

(4) הפסקה ★ מפסקים ★ פסיקה

השרש המשתרף: *פ-ס-ק*

מלה מהקטע: *הפסיקו* (3)

3.

א. *הצליחה* (6)

ב. *להכניע* (6)

4.

היא הרגישה שפצימות הלב שלה היו מהירות יותר ויותר.